

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 29. marts 2023
Kontor: Sikkerhedskontor I
Sagsbeh: Jeppe Haugaard Vandtved
Sagsnr.: 2023-0030-8465
Dok.: 2755532

Besvarelse af spørgsmål nr. 366 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 366 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 2. marts 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Kofod (DF).

Peter Hummelgaard

/

Michelle Argir Simonsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 366 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren tage initiativ til en sikringslov, som man har i Norge, der pålægger stat og kommuner samt kritisk infrastruktur at sikre sig selv og borgerne mod terrorangreb, særligt der hvor mange mennesker samles, og hvor truslerne mod samfundet er størst?”

Svar:

1. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Politiets Efterretningstjeneste (PET), der har oplyst følgende:

”Som national sikkerhedsmyndighed har Politiets Efterretningstjeneste (PET) til opgave at bidrage til, at samfundet er rustet til at imødegå terrortruslen. En af PET’s opgaver i den forbindelse er at rådgive og bistå myndigheder og private aktører mv. i sikkerhedsspørgsmål, blandt andet i relation til sikring af særlige truede eller kritiske lokaliteter i offentlige rum. Målgruppen omfatter bl.a. kommuner, politikredse og private aktører, hvor offentlige beskyttelsesinteresser taler for det.

PET udarbejder årligt en samlet vurdering af terrortruslen mod Danmark, som fastsætter det overordnede terrortrusselniveau og vurderer danske interesser i udlandet. Med udgangspunkt i vurderingen af terrortruslen kan myndigheder og private aktører tage stilling til den konkrete trussel mod dem.

På baggrund af myndigheders og private aktørers vurdering af den konkrete terrortrussel, tilbyder PET sikkerhedsrådgivning med afsæt i den aktuelle vurdering af terrortruslen og eksisterende viden på området, herunder ”best practices” og relevante publikationer. Til brug for rådgivningsindsatsen har PET udarbejdet fire vejledninger vedrørende terrortruslen i henholdsvis det udendørs offentlige rum, ved større arrangementer, i bygge- og anlægsprojekter samt i eksisterende bygninger.

PET’s vejledninger og rådgivning sker bl.a. med udgangspunkt i materiale på området, herunder bl.a. Forsvarssbygg’s Sikringshåndboka (NO), vejledninger fra Center for Protection of National Infrastructure (UK), Forsikring og Pensions sikringsguide og internationale standarder for hastighedsdæmpende foranstaltninger mv. Det er et bærende princip i PET’s vejledning, at målsætninger for sikringstiltag bør være proportionale med risikoen, og at sikringstiltagene er realiserbare.

PET's rolle er rådgivende, og det er den udførende myndighed eller private aktør mv., der træffer beslutning om den konkrete implementering af relevante sikkerhedstiltag i nybyggeri, eksisterende bygningsmasse mv.

Det er PET's forståelse, at den norske sikkerhedslov, som der henvises til i spørgsmålet, giver sikkerhedsmyndigheden en generel beføjelse i sikkerhedsarbejdet, der ikke kun dækker kontraterrorområdet. Det fremgår af § 2, stk. 2, i den norske sikkerhedslov, at *"sikkerhetsmyndigheten har det sektorovergripende ansvaret for at forebyggende sikkerhetsarbeid i virksomhetene utføres i samsvar med loven"*. Det er dermed endvidere PET's forståelse, at det med loven er sikkerhedsmyndighedens ansvar, at de forskellige sektorer overholder sikkerhedsloven, ligesom de har det overordnede ansvar for sikkerhedsniveauet, herunder at sikre, at virksomheder opfylder forpligtelserne i sikkerhedsloven.

Der kan efter PET's opfattelse være fordele og ulemper ved indførelsen af en lov på linje med den norske sikkerhedslov i Danmark. På den ene side kan en organisering af sikkerhedsområdet, hvor sikkerhedsmyndigheden har den generelle beføjelse i sikkerhedsarbejdet, være med til at understøtte et ensartet og transparent sikkerhedsniveau på tværs af sektorer. Omvendt vil en samling af beføjelserne hos sikkerhedsmyndigheden svække sektorernes mulighed for at prioritere særlige indsatser. Det skal bemærkes, at den danske og norske model navnlig adskiller sig ved, at den danske model bygger på et sektoransvarsprincip, hvor det er PET's indtryk, at det i Norge er sikkerhedsmyndighedens ansvar, at de forskellige sektorer overholder sikkerhedsloven.

PET bemærker herudover, at Danmark til forskel fra Norge er underlagt EU-regler på området. I den forbindelse kan det oplyses, at der i EU aktuelt pågår et væsentligt arbejde med at få etableret og efterfølgende implementeret retsregler, som skal styrke en tilstrækkelig og risikobaseret beskyttelse af kritisk infrastruktur.

PET finder, at det kræver en grundigere analyse, og at det i sidste ende må bero på en politisk beslutning, om man vil indføre en sikringslov i Danmark med de konsekvenser, som det måtte have, herunder for den danske model, der bygger på sektoransvar."

2. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet endvidere indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet skal indledningsvis bemærke, at den overordnede rådgivning af myndigheder og private aktører mv. i sikkerhedsspørgsmål henhører under Politiets Efterretningstjeneste (PET). Rigspolitiet følger op på PET’s generelle vurderinger af terrortruslen med henblik på at sikre, at der i politikredsene iværksættes de fornødne beredskabsmæssige foranstaltninger. Herudover indgår politikredsene i en tæt dialog med kommunerne om den praktiske etablering af terrorforanstaltninger og tilsynet hermed – både i forhold til den generelle sikring af byrummet samt sikring i forbindelse med konkrete arrangementer og begivenheder.

Rigspolitiet kan endvidere henvise til, at dansk politi kontinuerligt over de senere år har arbejdet med at styrke den operative parathed i forhold til terrorhændelser. Dette gælder både den politimæssige parathed og det samlede beredskabs parathed. Rigspolitiet har således udarbejdet en national operationsplan til brug for den politimæssige indsats ved terrorhændelser og andre større uvarslede hændelser. Formålet med planen er at sikre grundlaget for dansk politis parathed i tilfælde af en terrorhændelse. Politiet skal i tilfælde heraf – i et tæt og konstruktivt samspil med PET, eksterne myndigheder samt andre relevante interessenter – sikre, at der kan iværksættes en hurtig, effektiv og koordineret indsats på alle niveauer. Operationsplanen er klassificeret.

Herudover er der i regi af National Operativ Stab (NOST), som led i opfølgningen på det nationale risikobillede, der udgives af Beredskabsstyrelsen, udarbejdet en såkaldt strategisk hensigt for bl.a. terrorhændelser. De strategiske hensigter har til formål at sætte den overordnede retning for den myndighedsfælles indsats og angive, hvad NOST samlet set ønsker at opnå igennem koordination af myndighedernes handlinger.

Rigspolitiet skal afslutningsvis henvise til, at kommunerne i henhold til beredskabsloven er forpligtede til at opretholde en risikodimensioneret beredskabsplanlægning, der skal sikre, at redningsberedskabet kan yde en forsvarlig forebyggende, begrænsende og afhjælpende indsats ved ulykker og katastrofer, herunder terrorhændelser.”

3. Som justitsminister er det afgørende for mig, at borgerne skal kunne føle sig trygge, når de færdes i det offentlige rum. I Danmark yder politiet, herunder Politiets Efterretningstjeneste (PET), en stor indsats i forhold til at rådgive og bistå myndigheder og andre aktører med at sikre sig selv og borgerne mod bl.a. terrorangreb. Jeg har ingen grund til at betvivle, at denne indsats beror sig på grundige sikkerhedsmæssige vurderinger af, hvad der er mest hensigtsmæssigt og proportionalt i det enkelte tilfælde.